

Iværksættelse af 2 % besparelse i alle kommuner

Som et instrument til at reducere udgiftsvæksten på det specialiserede socialområde foreslår K22, at alle kommuner iværksætter en besparelse på 2 % på det specialiserede socialområde i 2024. Det skal gælde for alle takster både basis- og ydelsespakketakster samt gennemsnitstakster.

Økonomisk arbejdsgruppe finder, at dette forslag kan implementeres i rammeaftalen/de mellemkommunale takster for 2024.

Da borgernes støttebehov ikke ændres, bør effektiviseringerne ske på områder, der ikke påvirker serviceniveauet for borgerne. Dette kan fx være ved at reducere bygningsvedligehold, uddannelse, ledelse, administration, dokumentationskrav og hyppighed af forhandlinger om takstomplaceringer.

Desuden skal timeprisen reduceres. Her kan f.eks. ses på bedre rammer for de borgerrelaterede medarbejdere med henblik på at kunne reducere sygefravær og personaleomsætning. Ligesom der kan arbejdes på, at borgerrettede medarbejdere anvender en større del af arbejdsdagen på direkte borgerrelaterede opgaver. Også øget brug af velfærdsteknologi vil kunne bidrage til lavere omkostninger.

Implementeringen forudsætter, at alle kommuner og regionen forpligter sig til at effektivisere, så takster, der opkræves hos andre kommuner stiger 2 % mindre end den generelle pris- og lønstigning fra 2023 til 2024. Det kan overvejes, om tilbud, der har haft underskud i 2022 skal undlades fra sparekravet. I givet fald, kan man bede kommunerne om at indrapportere, hvilke tilbud, der har haft underskud og derfor udelades.

Alternativt skal de friholdes for en reduktion på 2 %.

Hvis den enkelte takst i 2024 stiger mere end den generelle pris- og lønstigning fraregnet 2 %-point, kan køberkommunerne bede om en skriftlig redegørelse herfor. Dette kan fx være ved større om- og nybyggeri.

Taksterne skal fastsættes omkostningsbestemt. Under-/overskud over 5 % af omsætningen skal indregnes i taksterne senest 2 år efter. I forhold til en vurdering af om reduktionen er gennemført, kan det overvejes at tages højde for disse indregninger, når den reale stigning i taksten beregnes.

Hvis man ønsker en permanent reduktion af taksterne, skal man dog være opmærksom på, at nødvendigt vedligehold af bygninger og uddannelse af personalet ikke kan udskydes i flere år i træk uden følger for borgernes serviceniveau. Man skal derfor være opmærksom på at finde varige besparelser.

Det bemærkes, at en yderligere reduktion på 2 % hvert år fremadrettet med stor sandsynlighed vil betyde, at tilbuddene vil være nødt til at reducere antallet af borgerrettet personale. Og dermed vil der være risiko for, at tilbuddene ikke kan levere den støtte, at Myndighederne har visiteret den enkelte borger til.

Fordele:

Kommunerne og regionen arbejder sammen om at reducere udgifterne på det specialiserede område. Der vil alt andet lige opnås en reelt fald i udgifterne på 2 % i 2024 for borgere, der er på et regionalt eller kommunalt tilbud i Region Syd.

Ulemper:

En evt. aftalt besparelse gælder ikke for private tilbud. Ligesom den ikke gælder for kommunale/regionale tilbud uden for vores egen region.

Hvis tilbuddene ikke får realiseret de aftalte besparelser, vil der i senere år kunne komme en evt. efterregulering af underskud over 5 % af omsætningen.

Nogle kommuner kan allerede have gennemført en lignende besparelse. Det vil i givet fald ramme dem dobbelt

Tilbuddenes omkostninger består hovedsagelig af løn til borgerrelateret personale. Har tilbuddene i forvejen en meget effektiv drift, kan det være svært at reducere omkostningerne med 2 % uden det påvirker antallet af borgerrelateret personale. Og dermed det serviceniveau, at borgerne er visiteret til.

Strategisk arbejdsgruppes vurdering af 2% besparelse på takster

Da alle kommuner igennem flere år har været presset på økonomien på det specialiserede socialområde er de fleste lavthængende frugter plukket. Der er således ikke mere at spare på bygninger, uddannelse og administration. Fokus på sygefravær er til stede i alle kommuner og ikke mindst på botilbud idet det udover at være dyrt at have stort sygefravær er svært at skaffe såvel medarbejdere som vikarer. Velfærdsteknologi er der mange eksempler på men få der faktisk kan reducere mængden af medarbejdere. Herudover kan velfærdsteknologi ikke indføres på den korte bane, det er dyrt at anskaffe og det det skal løbende vedligeholdes.

Det er urealistisk at spare på timeprisen – man bliver nødt til at spare der hvor udgifterne udspringer fra – nemlig myndighed. Man kan regulere hvad og hvor meget der visiteres til, men man kan ikke sætte taksten ned og samtidig visitere som man plejer. Kort sagt når behovet er uændret kan taksten ikke reduceres. Hvis man vælger 2% reduktion i taksten vil det betyde at der i de fleste kommuner skal fyres medarbejdere.

Effekten af dette vil være:

- *Der vil være risiko for at botilbuddene vil forsøge at forhandle de enkelte borgere op i ydelsestakst*
- *Hvis besparelsen ligger på basistaksten: administration, omkostninger til bygninger, samt nattevagt kan det betyde, at sælger kommuner kommer til at sætte penge til såfremt man ikke formår at nedsætte omkostningerne. Som hovedregel dækker basistaksten netop de udgifter, som er konstante uanset om der er fuld belægning eller ej. Det er allerede nu et problem for sælger kommuner når man har vakante pladser idet tilbuddet kommer til at mangle basisfinansiering.*
- *Hvis man fyrer medarbejdere på baggrund af en 2% takstnedsættelse vil det betyde, at det enkelte tilbud ikke kan honorere at levere, de timer, der er solgt til myndighed. Det vil igen betyde, at Socialtilsynet vil bemærke at borgerne ikke får de timer de er visiteret til og man kan hermed tvinges til at ansætte medarbejdere igen.*
- *Idet vi ikke ved, hvilken indflydelse en 2% besparelse vil medføre i regionen, så kan vi risikere at der flyttes opgaver ud i kommunerne på baggrund af regionens besparelser. Deraf må formodes at besparelsen fra regionen blot flytter ud som en udgift for kommunerne.*